

Czwartek, 14 września 2017 r.

P8_TA(2017)0351

Mjanma, w szczególności sytuacja wspólnoty Rohingya**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 2017 r. w sprawie Mjanmy, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji Rohindzów (2017/2838(RSP))**

(2018/C 337/16)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Mjanmy/Birmy i w sprawie sytuacji muzułmanów Rohindza, w szczególności rezolucję z dnia 7 lipca 2016 r. ⁽¹⁾ oraz z dnia 15 grudnia 2016 r. ⁽²⁾, a także swoje rezolucje z dnia 16 marca 2017 r. w sprawie priorytetów UE na sesje Rady Praw Człowieka ONZ w 2017 r. ⁽³⁾ oraz z dnia 13 czerwca 2017 r. w sprawie bezpieczeństwa w Azji Południowej i Południowo-Wschodniej ⁽⁴⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 20 czerwca 2016 r. w sprawie strategii UE wobec Mjanmy/Birmy,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, wydany dnia 1 czerwca 2016 r. i przeznaczony dla Parlamentu Europejskiego i Rady, pt. „Elementy strategii UE wobec Mjanmy/Birmy: szczególne partnerstwo na rzecz demokracji, pokoju i dobrobytu” (JOIN(2016)0024),
- uwzględniając oświadczenie wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Federiki Mogherini z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie ustanowienia rządu Republiki Związku Mjanmy,
- uwzględniając oświadczenie wydane w dniu 2 grudnia 2016 r. przez rzecznika wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawiciel w sprawie niedawnej eskalacji przemocy w Mjanmie oraz oświadczenie wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawiciel z dnia 6 września 2017 r. w sprawie sytuacji w stanie Arakan,
- uwzględniając wspólny komunikat prasowy z dnia 25 listopada 2016 r. w sprawie trzeciego dorocznego dialogu dotyczącego praw człowieka między UE a Mjanmą/Birmą,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 4 grudnia 2015 r. w sprawie bezpieczeństwa,
- uwzględniając niedawne briefingi Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka (OHCHR) oraz specjalnej sprawozdawczynie ONZ ds. sytuacji w zakresie praw człowieka w Mjanmie/Birmie z dni – odpowiednio – 29 i 18 listopada 2016 r. w sprawie pogarszania się sytuacji w zakresie praw człowieka w północnej części stanu Arakan,
- uwzględniając raport OHCHR z dnia 20 czerwca 2016 r. pt. „Sytuacja w zakresie praw człowieka muzułmańskiej mniejszości Rohindza oraz innych mniejszości w Mjanmie/Birmie”, a także raport specjalnej sprawozdawczynie ONZ ds. sytuacji w zakresie praw człowieka w Mjanmie/Birmie z dnia 18 marca 2016 r.,
- uwzględniając Konwencję ONZ dotyczącą statusu uchodźców z 1951 r. oraz protokół do tej konwencji z 1967 r.,
- uwzględniając Konwencję z 1954 r. dotyczącą statusu bezpaństwowców oraz Konwencję z 1961 r. o ograniczaniu bezpaństwowości,
- uwzględniając globalny plan działań Agencji ONZ ds. Uchodźców (UNHCR) na lata 2014–2024 na rzecz eliminacji bezpaństwowości, przedstawiony w listopadzie 2014 r.,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka (PDPC) z 1948 r.,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0316.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0506.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0089.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0247.

Czwartek, 14 września 2017 r.

- uwzględniając oświadczenie na zakończenie misji z dnia 20 stycznia 2017 r. wydane przez Yanghee Lee, specjalną sprawozdawczynię ONZ ds. sytuacji w zakresie praw człowieka w Mjanmie/Birmie, w którym podsumowano, że „sytuacja jest obecnie gorsza niż w jakimkolwiek momencie w ciągu ostatnich kilku lat”,
 - uwzględniając sprawozdanie końcowe komisji doradczej w stanie Arakan z sierpnia 2017 r.,
 - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 1966 r. oraz Międzynarodowy pakt praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych z 1966 r.,
 - uwzględniając Kartę Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN),
 - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że według Agencji ONZ ds. Uchodźców (UNHCR) w ciągu ostatnich dwóch tygodni ponad 300 000 muzułmanów ze społeczności Rohindżów uciekających przed przemocą w stanie Arakan schroniło się w Bangladeszu;
- B. mając na uwadze, że w stanie Arakan w Mjanmie mieszka ok. miliona Rohindżów, będących w przeważającej mierze muzułmańską mniejszością stojącą w obliczu represji oraz ciągłych poważnych naruszeń praw człowieka, co obejmuje zagrożenia dla życia i bezpieczeństwa, odmawianie prawa do opieki zdrowotnej i edukacji, pracę przymusową, przemoc seksualną oraz ograniczanie ich praw politycznych;
- C. mając na uwadze, że Rohindżowie zostali oficjalnie bezpaństwowcami z chwilą uchwalenia w 1982 r. birmańskiej ustawy o obywatelstwie, która doprowadziła do poważnych ograniczeń ich swobody przemieszczania się oraz zamknięcia ich w obozach;
- D. mając na uwadze, że w dniu 25 sierpnia 2017 r. grupa rebeliantów Rohindża przypuściła atak na posterunki policji i bazę wojskową w stanie Arakan; mając na uwadze, że spowodowało to kontrofensywę wojskową na dużą skalę, pociągającą za sobą poważne i masowe przypadki łamania praw człowieka, w tym zabójstwa, gwałty i tortury; mając na uwadze, że organizacje praw człowieka, w szczególności Human Rights Watch, donoszą – na podstawie zdjęć satelitarnych – że w północnej części stanu Arakan, obecnie niedostępnej dla organizacji pozarządowych i niezależnych obserwatorów, doszło do masowych wyburzeń domów mieszkalnych i innych budynków;
- E. mając na uwadze, że na mocy obecnej konstytucji Mjanmy wojsko zachowuje niezależność od nadzoru cywilnego i szerokie uprawnienia kontrolne w stosunku do rządu i bezpieczeństwa narodowego;
- F. mając na uwadze, że uciekinierzy z Mjanmy, z których wielu to kobiety i dzieci, podróżują zdrażliwymi szlakami, narażając się na ostrzał z broni palnej i niebezpieczne drogi oraz cierpiąc z powodu głodu i braku opieki medycznej; mając na uwadze, że dziesiątki osób zmarły w drodze; mając na uwadze, że bangladeska straż przybrzeżna znalazła ciała co najmniej 20 uciekinierów;
- G. mając na uwadze, że Bangladesz złożył na władze Mjanmy skargę dotyczącą umieszczenia min przeciwpiechotnych na odcinku jej granicy z Bangladeszem, co miałyby uniemożliwić w przyszłości powrót muzułmanów Rohindża uciekających obecnie przed przemocą;
- H. mając na uwadze, że zagranicznym pracownikom ONZ i międzynarodowym organizacjom pozarządowym zabrania się wstępu na obszary dotknięte konfliktem, mając też na uwadze, że agencje ONZ nie są w stanie dostarczyć społeczności Rohindżów pomocy humanitarnej, w tym żywności, wody i leków;
- I. mając na uwadze, że w dniu 10 września 2017 r. wysoki komisarz ONZ ds. praw człowieka Zeid Ra'ad Al Hussein oświadczył, iż sytuacja w Mjanmie „wydaje się być modelowym przykładem czystek etnicznych”;
- J. mając na uwadze, że w marcu 2017 r. Chiny i Rosja zablokowały przyjęcie przez Radę Bezpieczeństwa ONZ oświadczenia w sprawie sytuacji mniejszości Rohindża w Mjanmie;
1. zdecydowanie potępia wszelkie ataki w stanie Arakan; jest głęboko zaniepokojony coraz poważniejszymi przypadkami łamania praw człowieka oraz ich skalą, w tym zabójstwami, gwałtownymi starciami, niszczeniem własności cywilnej i przesiedlaniem setek tysięcy cywilów;

Czwartek, 14 września 2017 r.

2. z całą mocą wzywa wojsko i siły bezpieczeństwa do natychmiastowego zaprzestania zabójstw, prześladowań i gwałtów wobec społeczności Rohindzów, a także do zaprzestania palenia ich domów;
3. przypomina, że władze Mjanmy mają obowiązek ochrony – bez dyskryminacji – wszystkich obywateli przed nadużyciami, a także obowiązek przeprowadzenia śledztwa w poważnych przypadkach naruszania praw człowieka i pociągnięcia winnych do odpowiedzialności, zgodnie ze standardami i zobowiązaniami w zakresie praw człowieka;
4. wzywa władze Mjanmy do zapewnienia natychmiastowego i swobodnego dostępu niezależnym obserwatorom międzynarodowych organizacji praw człowieka, dziennikarzom i innym międzynarodowym obserwatorom oraz Organizacji Narodów Zjednoczonych, w szczególności misji rozpoznawczej ONZ ustanowionej w marcu przez Radę Praw Człowieka ONZ, tak aby zagwarantować niezależne i bezstronne śledztwa w sprawie zarzutów dotyczących poważnych naruszeń praw człowieka popełnionych przez wszystkie strony;
5. pilnie wzywa do zapewnienia organizacjom humanitarnym dostępu do wszystkich obszarów objętych konfliktem i do przesiedleńców, bez dyskryminacji, tak aby umożliwić pracownikom organizacji humanitarnych niesienie pomocy osobom w niebezpieczeństwie;
6. wzywa rząd Mjanmy do natychmiastowego usunięcia wszystkich min przeciwpiechotnych na granicy z Bangladeszem;
7. wzywa rząd Mjanmy, a w szczególności doradczynię stanu Aung San Suu Kyi, do jednoznacznego potępienia wszelkich aktów podżegania do nienawiści na tle rasowym lub religijnym oraz do zwalczania dyskryminacji społecznej i wrogości wobec mniejszości Rohindzów; wzywa ponadto rząd Mjanmy, aby stał na straży powszechnego prawa do wolności religii lub przekonań; przypomina doradczyni stanu, by działała na rzecz wdrożenia zaleceń wydanych w końcowym sprawozdaniu komisji doradczej w stanie Arakan, który został sporządzony na jej własny wniosek; ubolewa nad dramatycznym pogorszeniem się sytuacji od czasu oświadczenia rzecznika partii Aung San Suu Kyi z dnia 18 maja 2015 r., zgodnie z którym rząd Mjanmy powinien przywrócić obywatelstwo mniejszości Rohindzów;
8. przypomina laureatce nagrody im. Sacharowa z 1990 r. Aung San Suu Kyi, że nagroda przyznawana jest osobom, które bronią praw człowieka, chronią prawa mniejszości i przestrzegają prawa międzynarodowego, obok innych kryteriów; zwraca uwagę na konieczność rozważenia, czy nagroda im. Sacharowa mogłaby zostać odebrana w przypadku, gdy laureaci naruszają te kryteria po przyznaniu nagrody;
9. uznaje starania Bangladeszu, w obliczu tej katastrofy humanitarnej, na rzecz ułatwienia ochrony setek tysięcy uchodźców należących do mniejszości Rohindzów; zdecydowanie zachęca władze Bangladeszu i innych sąsiednich krajów do przyjęcia wszystkich osób uciekających przed przemocą w stanie Arakan oraz do poszanowania zasady non-refoulement; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zwiększyły pomoc finansową i materialną dla tych uchodźców;
10. przypomina o swoim zaleceniu, by rządy krajów, które zmagają się z napływem uchodźców Rohindzów, ściśle współpracowały z Biurem UNHCR, które posiada techniczną wiedzę fachową w zakresie analizy statusu uchodźców oraz mandat do ochrony uchodźców i bezpieczeństwa; wzywa UE i ONZ do wspierania w tym zakresie krajów sąsiadujących z Mjanmą;
11. ponadto wzywa ASEAN i rządy regionalne do podjęcia natychmiastowych działań, by nasilić presję na rząd Mjanmy w celu zaprzestania łamania prawa, objęcia ochroną wszystkich cywilów w stanie Arakan i udzielenia pomocy uciekającym uchodźcom;
12. popiera starania na rzecz intensyfikacji procesu politycznego opartego na realizacji zaleceń Kofiego Annana; wzywa Radę Bezpieczeństwa i Zgromadzenie Ogólne ONZ do przyjęcia skutecznych środków dyplomatycznych i politycznych zapewniających przestrzeganie przez rząd Mjanmy jego obowiązków wobec mniejszości Rohindzów pod względem zapewnienia ochrony i dostępu do pomocy; w tym kontekście zwraca się o wydanie przez Zgromadzenie Ogólne i Radę Bezpieczeństwa ONZ rezolucji potępiającej łamanie praw, nalegającej na dostęp do stanu Arakan i domagającej się pociągnięcia do odpowiedzialności za poważne naruszenia prawa międzynarodowego popełnione przez wszystkie strony; apeluje również o przyjęcie na posiedzeniu Rady Praw Człowieka ONZ we wrześniu 2017 r. rezolucji przedłużającej mandat misji informacyjnej;
13. wzywa Chiny oraz inne podmioty międzynarodowe i regionalne do wykorzystania wszelkich kanałów pozwalających domagać się zakończenia aktów okrucieństwa i doprowadzić do pokojowego rozwiązania;

Czwartek, 14 września 2017 r.

14. wzywa wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz państwa członkowskie UE, by znacząco zwiększyły presję na rząd Mjanmy i jej siły bezpieczeństwa w celu zakończenia łamania praw, ustanowienia pełnej współpracy ze śledczymi ONZ i międzynarodowymi agencjami humanitarnymi oraz zagwarantowania pociągnięcia do odpowiedzialności za poważne naruszenia prawa międzynarodowego; w związku z tym wzywa wiceprzewodniczącą / wysoką przedstawiciel oraz państwa członkowskie UE do odgrywania aktywnej roli we wspieraniu natychmiastowych działań na szczeblu ONZ i jednoznacznego wskazania, że UE jest gotowa do rozważenia ukierunkowanych sankcji karnych wobec osób i podmiotów oraz do rozważenia konsekwencji w kontekście preferencji handlowych, z których korzysta Mjanma, gdyby poważne naruszenia prawa międzynarodowego były nadal bezkarnie kontynuowane;
 15. wzywa wiceprzewodniczącą / wysoką przedstawiciel do przedstawienia Parlamentowi sprawozdania na temat inicjatyw UE na forum ONZ i w ramach Rady UE ds. zagranicznych;
 16. wzywa UE i jej państwa członkowskie do przychylnego przyjęcia relacji i oświadczeń przedstawicieli Rohindzów dotyczących sytuacji w terenie;
 17. popiera wysiłki na rzecz obecności niezależnych i podlegających ONZ obserwatorów na miejscu w celu złagodzenia kryzysu humanitarnego; wzywa władze Mjanmy do zapewnienia natychmiastowego i nieograniczonego dostępu niezależnym obserwatorom, zwłaszcza misji rozpoznawczej ONZ ustanowionej przez Radę Praw Człowieka ONZ w marcu 2017 r.;
 18. popiera utworzenie urzędu Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka w Mjanmie, posiadającego pełny mandat;
 19. wzywa UE i jej państwa członkowskie do poparcia globalnego planu działań Biura UNHCR na lata 2014–2024 na rzecz eliminacji bezpaństwowości;
 20. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji rządowi i parlamentowi Mjanmy, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich UE, Sekretarzowi Generalnemu ASEAN, Międzyrządowej Komisji ds. Praw Człowieka ASEAN, specjalnej sprawozdawczyni ONZ ds. sytuacji w zakresie praw człowieka w Mjanmie, Wysokiemu Komisarzowi ONZ ds. Uchodźców oraz Radzie Praw Człowieka ONZ.
-